

TAPOLCZAI LAPOK

Társadalmi és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A szerkesztőség:
Harang-utca 520. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adtnak.

Felelős szerkesztő:
SZIGETHY ÖDÖN.
Kiadó és laptulajdonos:
LÓWY B.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K., negyedévre 2 korona 50 fillér.
Hirdetmények: Egy hasábos petsor egyszeri közlésnél 8, többszöri közlésnél 6 fillér. Apró hirdetés lappal együtt egész évre 16 korona. — Nyílt-tér: petsora 40 fillér.

Emberi gyarlóságok.

Hiba nélküli ember nem létezik. A legerősebbnek látszó jellem is tapad gyengesség. Törekvésünket a tökéletesség elérésére sohasem koronázhatja teljesen kielégítő siker, a legtöbbet, amit elérhetünk, az, hogy a jó tulajdonságok annyira ellensúlyozzák fogyatkozásainkat, hogy közfelfogás ezrint kifogástalan jelleműek legyünk.

Dacára azonban, hogy minden, tehát a legideálisabb igényeket is kielégítő eredményt jellemünk nemesítése tekintetében elérni nem lehet, szünetlenül és serényen kell iparkodnunk, hogy jellemünket csiszoljuk, hibáinkat, vétkeinket, ha még oly jelentéktelenekeknek látszanának is, szigorú, kiméretlen kritikával ostorozzuk. Mert csak is a leglelküimeretesebb és inkább tülhajtott, mint elnéző önkritikával érhetjük el, hogy az ember legszebb s a többi teremtményektől megtagadott erény, a tisztaszívűség, a nemeslelkűség birtokába jussunk.

E lelki tulajdonság megszerzéséhez a test épsége is megkívántatik. Testi fogyatkozások ugyan nem zárják ki az élet fenkölt felfogásait, de az egészség hiánya többnyire károsan befolyásolja lelkünket. Általánosan ismert közmondás, hogy csak ép testben lakik ép lélek. Beteg embernek beteg a mun-

kaképessége, beteg a karaktere, önérzete, gondolkozása, szóval: egész lénye. Már pedig beteg emberek társadalmának nemzetet fentartó képessége elernyed, az állam gépezetének keréküllőiben korhadás áll be, a nemzet sorvadásnak indul, mert annak alkotóelemei: az egyes emberek saját testi és szellemi épségük karbantartását szem elől tévesztik s a modern élet vásári zajában egymáson keresztül gázolva, egymást legyűrve törekszenek a boldogulás célpontja felé, a kultura elektrikus lángja mellett.

Kevesen érik be saját sorsukkal. Az egyik koplal, csakhogy külsőségeiben többnek lássék, mint a mi; a másik többet költ, mint amennyi budget-jéből telik, mert összekötéseinek fogva lépést kíván tartani a társasággal. A szerényebb viszonyok közt levők utánozni, elérni akarják a tehetősebb, a magasabb állásukat szokásaikban, életmódjukban, szórakozásaikban és e törekvésükben rendszeren a gazdálkodás egyensúlya meghibban, beáll a deficit, a sok adósság, a gond, amivel természetesen lépést tart az idegesség, vérszegénység s ezek nyomán ezer meg ezer nyavalyája a családnak. Hogy mennyire el van terjedve e kórság, már az utolsó falun is, az a szorgos szemlélő figyelmét el nem kerülheti.

Gyakran lehet alkalmunk családok romlását látni, miként jutnak azok a

nagyratörekvés lejtőjén fokról fokra tönkre.

S honnan ered ez a kóros jelenség? Azt mondják, hogy a kultura az a bacillus, mely befészkelte magát az emberek agyvelejébe és ezt az állapotot előidézte. Utalunk arra, hogy a civilizálatlan, vad népeknél soha sem észlelhető idegesség. S bár ez az utóbbi állítás megfelel a tényeknek, mégis igazságtalan a kultura okolni az említett modern betegségekért. A kulturának meg van a maga ország-utja; a tudomány, művészet, ipar és kereskedelem képezik a kultura termékeny talaját. Mi köze is volna a kulturának ahhoz, hogy a napszámos, ki egész héten — sokszor koplalva — nehéz munkát végez, vasárnap eldorbézolja egész heti keresetét.

Nem a kultura itt a hibás. Az emberi gyarlóságok és nyavalyák egyéb forrásokból erednek, mások azok az indító okok, melyek a társadalom és az egyes ember romlását előidézik: az erkölcs sülyedése, az erkölcs hiánya. Ez az a bacillus, mely az emberek egymás iránti hitét, bizalmát megfertőzte, ez ölte ki az igaz barát fogalmát, a felebaráti szeretetet az emberek szívéből, ez az oka, hogy a nő férjének, és a férj nejeének hűségében föltétlenül nem bizik, a házastársak egymás iránti bizalma fölött csak a féltékenység örködik, — az örködik

* T Á R C Z A *

A halál küszöbén.

A „Tapolczai Lapok“ eredeti tárczaja.

Még az éjjel; — mondta az orvos. Most nyugodtan fekszik és nem mozdul, nincs hozzá ereje.

Fehér párnán nyugszik viaszhalavány, beesett arca, csak szeme alatt mutatkoznak nagy, vérvörös foltok; orcái elasztak, orra éles, mint a halotté. A vállak kilátszanak a takaró alól — nem férfivállak ezek már — csak bőrrel takart csontok. Az erőtlén karok elterpeszkednek a takarón — olyan vékonyak, mint a gyermeké és hosszúak, mint a sétatob. Nem emelheti fel őket, nem fordíthatja egyik oldalról a másikra — a borzasztó betegség elsenyvesztette minden erejét.

Igy fekszik itt és alszik. Melle zihál, minden lélegzetét köhögés kíséri.

Ferencz az ágy mellett ül, aggódva figyeli öcsce arcát — a rettenetes halálhörgésre már ügyet se vet, annyira hozzászokott már. Szemében könyök csillognak, nem fojtja el zokogását.

Igy szenvednek ketten a szegényes szobában — az egyik aludva, már félig átszemlélve, a másik könyező szemekkel örködve öcsce álma fölött.

Öreg este. Künn zivatar és eső csapdossa az ablakot; vihartompította ütések hallat-

szanak a közeli toronyórától — kilencet üt az óra. A szobácskát egy lámpa komor és gyér fénye világítja meg. mert a lámpát fehér üvegharanggal takarta be Ferencz. a festő. és reá apró képecskéket és vázlatokat vetett.

Most a beteg hirtelen nagy erőfeszítéssel kissé félrehajítja fejét — fölőbred és finyítja szemét. Ferencz azonnal vidám arckifejezést erőltet magára.

— Ne aggódjál testvér — vigasztalja — nyárra megint egészséges leszel, az orvos mondta.

A beteg mosolyog; a remény gyenge sugara tartja még benne a lelket. De csakhamar ismét eltűnik a mosoly, arcáról látszik, hogy valamit mondani akar, tekintetében valami kérdés rejlik, ami fontosabb, sokkal fontosabb neki fölőpülésénél Arcán láthatólag mutatkozik az a kín, hogy beszélőképességét nem tudja visszanyerni, ajkai egyre mozognak, tüdeje minden erejét összeszedi, csakhogy egyetlen szót rebeghessen. De ebből a nagy erőfeszítésből nem lesz szó — Ferencz egészen lehajítja fülét öcsce ajkához — soká, hosszú, kínos percekekig. Még egyre remegnek a beteg ajkai és Ferencz fájdalmas várakozással lesi, hogy a hörgésből csak egy szót kivehessen. Majd úgy tetszik neki, mintha megértette volna ezt a szót: „Színház!“ amit hangosan ismételi. Öcsce réveteg tekintetű szemében fény csillog.

— Még nem tértek vissza, Frigyes még csak kilenc óra. De egy óra múlva, egy óra

mulva már megtudhatsz mindent, te szerencsés költő! Egy óra múlva itt lesznek s elmondják neked sikereidet. Fényes dicsőséget fogsz aratni, ugy-e?

A beteg boldogan mosolyog és Ferencz észreveszi, hogy szívesen hallja, ha erről beszél.

— Első színműved öcsém — folytatja. Minő siker és taps lesz! Bárcsak mi is ott lennénk, ugy-e? Erőltetve nevet, visszafojtja a sirást.

Lassan mulik az idő. Ferencz folyton beszél, hiszen látja, milyen jól esik ez szerencsétlen öcscsének. Künn tombol a szél, és az eső verdesi az ablakot; most a zivatar süvöltését ismét áthatja a közeli toronyóra tompa hangja. Tízet üt. A lépcsőről lépések hallatszanak — a beteg meghallotta, szeme örömben uszik.

— Ők azok, ők! — kiáltja Ferencz s az ajtóhoz siet, hogy kitarja.

A két jóbarát belép. Ledobják felöltőiket.

— Titkoljátok előtte, mily veszedelmes az állapota! — sugja nekik Ferencz.

Ezalatt rettenetes izgalom fogta el a szerencsétlen beteget. Melle még hevesebben zihál, arcáról tisztán láthatni azt a kínos vergődést, hogy beszélni, mozdulni akar, de nem tud. Ajkai remegnek, csak egy szót rebeghetne el! De csak idomtalan, érthetetlen hangok törnek ki belőle.

— Hallatlan siker! hallatszik egyszerre két hang.

A költő szemei kitágulnak, száját feltárja

egymás erkölce fölött, amint a pénztáros iránt is, az adósok iránt is a kaució és váltó tartja ébren úgy, ahogy a bizalmat. Hol van manapság a felebaráti tisztességbe és becsületbe vetett igazi, feltétlen hit és bizalom?

Kisérjük csak figyelemmel a törvénykezési rovatot. A sikkasztások és lopások egész lajstroma tárul elénk; a rendőri sajtóiroda évenként szárazon közli a lopási-rablási statisztikát és mert a törvény a legtöbb esetben elégtételt szerzett a társadalmi renden elkövetett bűncselekményekért, a társadalom csakhamar napirendre tér fölöttük, ahelyett, hogy keresné, miképen lehetne a társadalmi rendet erkölcsi uton helyreállítani.

A folyót nem állíthatjuk meg folyásában, a rosszat csirájában kell elfojtani s ez csak úgy lehetséges, ha gyermekeink ártatlan, szeplőtlen lelkületét szebb és nemesebb eszmékkel tápláljuk, mint a mai családok és a mai iskolák, s csak egy jól és célszerűen nevelt új generáció keltheti új szárnyra az erkölcstelenség fertőjébe sülyedt nemes, tiszta érzést, a vallási tiszteletet s a gazdasági egyensúly vezérszellemét: az önérzetes, szerény munkában megedzett férfias akaratot. Ennek kiküzdése a jövő iskoláira vár.

A lányok testi edzése.

A kérdés, vajjon manapság a fiuknak vagy a lányoknak van-e inkább szüksége a test erősítésére, általánosan abban a nézetben nyer megoldást, hogy — amennyiben egészséges és kellő ellentállóképességgel bíró teremtéseket óhajunk nevelni a test erejét szükségkép mindkét nembeli gyermekeknek, a teljes nevelési időn át megfelelő testgyakorlatok által kell ápolnunk és fejlesztenünk, amde ennek szükségessége a női ifjuságnál fontosabb és nagyobb. Míg a fiuk a ház udvarán, az utcákon és nyilvános tereken vigan és élénken mozognak, és ezáltal az iskolapadon ülve töltött időt kellőképp ellensúlyoz-

és egész testén remeg. Hörgésébe hirtelen rekedt, zokogó hangok vegyülnek. Barátjai az ágy mellé állnak.

— Üdvözlek jó Frigyesem; — kezdé az egyik. „Ujongtak és tapsoltak, mintha tudták volna, hogy ezzel örömet szereznek neked. Kihávtak a lámpák elé minden felvonás után hatszor-hétszer. Szerencsekívánatok hozok neked barátaidtól, az egész világtól.

Frigyes átszellemülten mosolyog — sir és nevet egyszerre. Ugylátszik, egészen elolvad a boldogságtól és beszélni akar. Ferencz ismét lehajtja fülét a beteg ajkához s onnan alig érthetően hangzik: „Többet“.

A jóbarát ismét beszél és referál; dicséri magasztalja a költő darabját; elmondja minden egyes jelenet hatását; a két testvér hallgatja míg a másik látogató a sarokban sir. Ekkor már Ferencz sem türtöztetheti magát, elfordítja arcát, s ő is sir. Azután a sarokba húzódik a könyező barát mellé.

— Még az éjjel, mondta az orvos! — nyögi.

A beteg költő arca pedig sugárzik az örömtől és szeme csillog. Künn sivit a szél és eső verdesi az ablakot. A toronyóra tizenegyet üt

zák, végtagsajkát kiegyenesítik, hátgerincüket ismét a kellő formába hozzák: a lányok a bevett szokás által valamint az ildomosság szabályai következtében gátolva vannak hasonló élelenség kifejtésében. Legfőbb foglalkozása is házhoz köti a lányt; a kézimunka a zeneóra még tetőzik a iskolapadon töltött hosszabb idő hátrányait. Az említett körülményeknél fogva az orvosi vizsgálat megállapította, hogy leányainknál nagyobb mértékben észlelhető ferde növény, általános gyöngeség, vérszegénység és az ezzel járó sápkór és hasonló, kellemetlen mozgás hiányából származható bajok. A hátgerinc elfajulása például öt-hatszor gyakoribb esetekben fordul elő náluk, mint a fiuknál.

E különös viszonyoknak tulajdonítható, hogy fiatal lányaink sokkal későbbi időben kezdték meg a mozgással járó játékokat, mint a fiuk; sőt manapság is még mindig nem fejtjük ki e téren a szükséges tevékenységeket. Szülők és nevelők nagyon gyakran sanda szemmel nézik, ha a lányok nyilvános szabad területeken nagyobb és egészséges mozgással járó játékokat hódolnak; inkább a zárt területet, a szűk udvart kerestetik fel a leányokkal, hol nincsenek a kíváncsiak szemének kitéve. Csak a legujabb idő vívmánya, hogy a mindinkább tért foglaló tennis játék, mely a felnőtt leányoknak nyújt alkalmat szabad területeken egészséges, szórakoztató mozgásra, ebben az irányban némi javulást hozott az elavult nézetekben, és hogy ma már a szülők és nevelők az iskolás leányoknak is inkább megengedik a nyilvános helyen való élénkebb mozgással járó társasjátékokat. Aki pedig az ilyeneknek szemtanuja, kinek alkalma van a fiatal leánygyermek vidám játékát a szabadban megfigyelni, az csodálkozással gondol arra, hogyan lehetett ezt az egészséges és hasznos dolgot annyi időn át figyelmen kívül hagyni. Hisz látnivaló most, hogy a játékedv és akarat a fiatal leánygyermeknél éppoly erősen van kifejlődve, mint a fiuknál.

Ma már az iskola is másként fogja fel a leánynevelést, mint a múltban, és ha összehasonlítást teszünk a mai leánygyermek és az évek előtti között, szemmel látható az új felfogás jótékony hatása. A leányiskolában a tornajáték ma már megfelelő és kiterjedt figyelemben részesül; nyilvános tereken pedig, jó időben, ott találjuk a fiatal leánykakat is, amint jó kedvvel hódolnak a szabadban való erősítő mozgásnak.

H I R L E K.

A balaton-füredi „Anna“-bál július 30-án fényesen sikerült. A bált Zalavármegye fiatalsága és a fürdő-igazgatóság rendezte. A rendezőség élén Langer István fürdőbiztos, szolgabíróval Hertelendy Ferenczet, Zalavármegye főispánját és nejét nyerte meg a bál védnökségre. Ennek köszönhető, hogy az idei Anna-bált méltán sorozhatjuk a régi, híres „Anna“-bálok sorába, hová a szomszéd vármegyék legszababb hölgyei sereglettek össze. A védnökő megjelenésekor Lingl Valérián fürdőigazgató meleg szavakban üdvö-

zölte a védnököt és közönséget, mire megkezdődött a tánc, mely kedélyes hangulatban reggeli 8 óráig tartott. A négyeseket 80 pártáncolta. A jelenlevő szép hölgyek közül sikerült följegyezni:

Asszonyok: Abaffy Lajosné, Augusz Zsigmondné, Conrád Rezsőné, báró Dániel Ernőné, Drásche Lázár Alfrédné, Fittler Béláné, Forster Elekne, dr. Háy Istvánné, Henner Károlyné, Hertelendy Ferenczné, Hertelendy Józsefné, Horváth Kálmánné, Horváth Lajosné, Hankovszky Béláné, dr. Jordán Ferenczné, dr. Kautz Gyuláné, dr. Kán Béláné, Kaprinay Endréné, Kemény Andorné, dr. Kendy Elemérné, Knorr Nándorné, Koller Istvánné, Kovács Kálmánné, Kiss Vilmosné, Langer Istvánné, Liptay Istvánné, Marcsekényi Miklósné, Moys Bogomérné, Ocskay Rezsőné, Oltay Guidóné, Pfeiffer Lászlóné, báró Putheány Istvánné, özv. Rajky Lajosné, Sandl Jenőné, báró Splényi Ödönné, Blaha Lujza, Stefanidesz Henrichné, Steingl Kálmánné, dr. Schiffner Rudolfné, Szabó Józsefné, Szeles Ödönné, Szüts Béláné, Szüts Dezsőné, Taly Zsigmondné, Tejfel Lászlóné, Töreky Aladárné, báró Weissenbach Jánosné.

Leányok: Abkorovits Gizella, Antal Idus, Augusz Pipi, Barthodejszky Marianne, Földváry Emma, Fittler Lujza, Fittler Vilma, Forster Mariska, Forster Ilonka, Hári Clarisse, Henner Marianne, Hertelendy Nelli, Horváth Irén, Kiss Irma, Kaprinay Margit, Koller Bözsi, Körmöczy Ilonka, Liptay Loló, Marcsekényi Mariska, Nagy Mata, Ocskay Miczi, Ocskay Teruska, Pfeiffer Mimi, Rajky Irma, Sándli Katinka, Steingl Irén, Szabó Mariska, Szüts Ilus, Szüts Marianne, Szüts Rafika, Taly Ella, Töreky Irén, Töreky Mariska, Tejfel Mimi, Tóth Mariska, Weissenbach baronesse.

Haladunk, de hátrafelé, ezt bizonyítja az utcák elhanyagolt öntözése. A múlt héten ismét óriási por lepte el az annyira forgalmas főutcát. Néhány napig nem öntöztek, pedig ily szárazságban és hőségben megkettőzött gondot kellene az utcák rendes öntözésére fordítani. Szükségtelen a porral felszaló mindennemű bacilusok káros és egészségtelen voltát bizonyítani; a most már többször elhanyagolt öntözés méltán vétkes mulasztása az intező hatóságnak, amely annak végeztetését magára vállalta. Tessék az öntözéssel megbízott egyén szereit és munkáját ellenőrizni.

Megszüntetett állami szőlőtelepek. Az esztergomi amerikai szőlőtelepet felosztatták és a város tanácsa felhívott, hogy éljen a megváltási jogával. A sopron-szőlőkerti telepet novemberben szintén felosztatták. Modorban az állam szintén felosztatja a szőlőtelepet, de a város átveszi és tovább vezeti az üzemet.

A hőség és szárazság által a kapás növényekben okozott nagy kár máris észrevehető azok rendkívüli áremelkedéséből. A takarmány hiánya aggodalommal tölti el a gazdákat. A már két hónapos szárazság sok helyen még előszénában és vetett takarmánynövényekben igen silány eredményt nyújtott, póttakarmány vetésével pedig maholnap már elkészünk. A nagy hőség és hosszan tartó szárazság már a szőlőre is kezd végtetésé válni, különösen a száraz homoktalajokon. A bajt tetézi az, hogy éjszakánként harmat sem csapódik le, ami némileg felüdítene a növényzetet. Ha még sokáig nem lesz eső, akkor alighanem szomorú szüret lesz ott is, ahol azt az elemi csapások, szőlőbetegségek és szőlőellenségek eddig megkímélték.

Felhívás. A vásári alkalommal magukra hagyott gyermekek gyufához való jutását kettőzött figyelemmel kell a szülőknek ellenőrizni. Jó lenne erre a lakosság figyelmét ez alkalommal nyilvánosan felhívni, mit a községi előljáróság figyelmébe ajánlunk.

A Balatoni Szövetség Siófokon, a hölgyteremben, 1904. évi augusztus hó 11-ik napján délután 2 órakor tartja alakuló közgyűlését, melynek tárgyai: alapszabályok végleges megállapítása egy más gondosan kidolgozott tervezet alapján; az alakulás kimondása; a tisztikarnak és választmánynak 3 évre leendő megválasztása, indítványok tár-

gyalása és a jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes felkérése. Tekintettel a hazafias, nemes célra: a Balaton kultuszának terjesztésére, a balatoni fürdő közös érdekei minél nagyobb mértékben való megóvására, a balatonparti vagyonosodás előmozdítására és a parti élet fejlesztésére nagyon óhajtott fürdőtelep vezetősegei, községek, azok előjáróságai, testületek és egyesek minél többen belépjenek a „Balaton-Szövetség”-be és az alakuló közgyűlésen részt vehetnek. A megalakuló szövetség fő célja: A Balaton partjain levő és a jövőben még alapítandó összes fürdőtelepek között testvéries kapcsolat létrehozása azon célból, hogy a külön helyi viszonyok szemmel tartásával a fürdők idegenforgalma emeltesse és az egész balatoni partvidék virágzóvá fejlessze. Az egyesület tagjai lehetnek: a) Alapító tagok: egyesek, községek, vagy testületek, kik 200 korona lefizetése vagy alapító-levéllel való biztosítása által az egyesületi vagyonhoz járulnak; b) rendes tagok, kik öt év tartamára 10 korona évi díj lefizetésére kötelezik magukat; c) kedvezményes vagy pártoló tagok, kik ugyan csak öt évi tagsági kötelezettséggel évente 5 korona díj lefizetésével vagy bármivel a kör céljai előmozdításához hozzájárulnak. Minden 5 év lejártá után az évdíjas tagok az elnökség által nyilatkozattételre szólítatnak fel, vajjon akarnak-e a kör tagjai maradni, s ha 3 hó leforgása alatt tagadó válasz nem érkezik, újabb 5 évre belépettnek tekintetik az illető.

Iparosifjaink a soproni kiállításon. Mint értesülünk, az iparos ifjak Önképző Körének tevékeny elnöke dícséretre méltó mozgalmat indított a kör kebelében, hogy annak tagjai a soproni iparkiállítást csoportosan meglátogassák. Nem tudjuk eléggé méltányolni az üdvös mozgalmat akkor, midőn a kiállításon, hol egy nemzet ipari haladása lesz bemutattva, a résztvevő ifjak olcsó utazási és ellátási kedvezményben részesülve, példát, törekvést lássanak, haladjanak és művelődjenek szakmaikban. Csak előre, tett kövesse az elhatározást.

Tüzek. A mostani nagy szárazságban ugyszólván napirenden vannak a tüzek. A sok tűz miatt közmondásossá vált Noszlopon 12 lakoház, 25 melléképület elhamvadt. Jánosbázán 48 ház égett le nemrégiben. Folyó hó 2-án Forster Elek tuskési majorjában ismét tűz ütött ki cséplés közben, amely három asztal csépeletlen gabonát és a cséplőgépet hamvasztotta el. A vész helyén megjelent díszeli, tapolczai és gyulakeszi-i tűzoltók megfeszített munkájának köszönhető, hogy a major épülete is nem lett a lángok martalékává. A tűz eredete ismeretlen, de sajátságos körülmény, hogy rövid idő alatt már második pusztít a tüzvész ezen gazdaságban.

Vigyázzunk a gyufára, mert egy-egy el-ejtett gyufaszál a nagy hőségtől könnyen gyulad és kiszámíthatatlan károkat okozhat. Kettőzött éberséggel kell a nagy szárazságban és hőségben a megelőző intézkedéseket végrehajtani, illetőleg azokat ellenőrizni.

Különleges-színház. Folyó hó 6-án és 7-én érdekes előadások lesznek az Erzsébet-szálló kerthelyiségében. Ekkor tartja ugyanis Benkő tanár különleges színházával előadásait, melyek ugy külföldön, mint a fővárosban nagy elismerést és sikert arattak. Benkő tanár mutatványainak teljesen új műsora oly magas nivón áll, hogy a művelt közönség érdeklődését méltán kiérdemli. Emeltesse méltó a vetített opera-jelenetek, melynek ének-számait Lányi Teréz k. a. és Piere M. ur éneklék a helybeli első zenekar kísérete mellett. Érdekes azonkívül a mechanikai mű-ember, ki beszél, énekel, számol és zenél épen úgy, mint az igazi ember. Villanyos szerpentin tánc, melyet Belle Róza k. a. mutat be 200 méter bőségű selyem ruhájára vetített színsugarakban a maga nemében speciális látványosságot képez. A műsor többi látnivalói is érdekesek és mulattatók, miért is ajánljuk a nagyérdemű közönség figyelmébe.

Mezei közös dülő utnak kerítés által való elfoglalása nem büntethető, ha a hatóság a mezei ut határának az építési engedélyezés során kért megjelölését elmulasztotta. (A. kir. földmívelésügyi miniszter 1903. évi 70. 181. szám alatt hozott határozata.)

A vásárban vett állatját mindenki még a helyszínen átirassa, mert később átiratni nem fog. Előjáróság.

Képviseletválasztások szele fujdogál ismét. A fővárosi lapok egybehangzó jelentése szerint Tisza István miniszterelnök októberben felosztatja az országgyűlést és nyomban ki-írják az új választásokat. Ez a hír mostanában már többször fölmerült s így nem lehetetlen, hogy végre is valóra válik. Mert hát a magyar közmondás is azt tartja: Szél nélkül nem zörög a nád.

Menetdíj-kedvezmény kivándorlóknak. A kereskedelemügyi miniszter a Fiumén át Amerikába kivándorlóknak a MÁV. összes vonalain 50% menetdíjmérséklést engedélyezett, ha egy csoportban legalább 10 kivándorló utazik és közvetlen Fiuméba szóló III. osztályu menetjegyet váltanak. A vasutnál az utlevél és a hajójegy mutatandó fel, amely utóbbi a budapesti központi menetjegyirodánál, vagy pedig a minden megyében működő kivándorlási meghatalmazottaknál válthatók. Vas- és Zalavármegye területén Orbán Ignác Szentgothárdon a kivándorlási meghatalmazott, aki mindenféle további felvilágosítást szó- vagy írásbelileg nyújt. Nevezetes újítás lép legközelebb az utlevél ügy terén is életbe. Ugyanis augusztus elsejétől kezdve az utlevelek többé nem a miniszteriumban, hanem az alispáni hivatalokban lesznek kiállítva, ami által gyorsabban lesznek az utlevél iránti kérelmek elintézve.

Kivándorlási megbízott. A m. kir. belügyminiszter az Amerikába kivándorolni szándékolók Fiumén át való továbbításával Vas- és Zalamegyék területére Orbán Ignác szentgothárdi lakost bizta meg.

Balatonfüreden a legutóbbi hivatalos kimutatás szerint 6475 vendég fordult meg.

Bezárt tanfolyamok. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a posta és távirat tiszti és vasúti hivatalnoki tanfolyamot öt-öt évre bezárta. A miniszter azért határozta el magát erre a lépésre, mert minden évben oly sok volt a tanfolyamra jelentkező ifjak száma, hogy a már végzett hallgatóknak csak nagy nehezen tudtak szerény javadalmazásu gyakornoki és dijnoki állásokat adni. A miniszter a múlt ősszel a vasúti hivatalnoki tanfolyamot két évre bezárta, de ezt a rendeletet a mostanival hatályon kívül helyezi és az öt évet az 1904-905-iki tanévtől számítja.

Elhagyta a családját. Hoffmann Mór helybeli mészáros és vendéglős, anyagi zavarai miatt családját itt hagyta és eddig ismeretlen helyre távozott. Állítólag Amerikát választotta új hazájául.

Nyári mulatságok. A tapolczai építőmunkások és azok segédmunkásai, szakegyütetük javára ma tartják özv. Kovács Györgyné vendéglőjének kerthelyiségében táncvigalmukat. A tapolczai katolikus olvasókör pedig f. hó 14-én alapítókéje gyarapítására ugyancsak a fenti vendéglő kerthelyiségében rendezi nyári táncmulatságát.

A beteg cselédek ápolása. Érdekes határozatot hozott a minap a közigazgatási bíróság. Tudvalevő dolog, hogy a nyilvános betegápolásról szóló törvény 5. szakasza szerint a cseléd tartó gazda harminc napig tartozik a cselédnek megfizetni a betegápolási díját, ha a cseléd a szolgálati idő alatt hibáján kívül betegedett meg és 15 napig már szolgált. Miután a törvény megokolása szerint nem vehető figyelembe, hogy a cseléd idült betegségben szenvedett-e, vagy szolgálata közben szerzte-e a betegséget: az illetékes hatóságok a gazdát az előbbi esetekben is kötelezték a gyógyítás díjának megfizetésére. Most a közigazgatási bíróság egy konkrét eset alkalmából kimondotta, hogy ha a cselédnek betegsége már szolgálatba lépése előtt fennállott, akkor a gazda nem köteles a gyógyítás költségeit megfizetni.

A „Kert” Mautner Ödön szerkesztésével megjelenő, a kertészet összes ágait magában foglaló kertészeti szaklap 14. száma az alábbi tanulságos tartalommal bír: Uhlárik Sándor: Mégegyszer: beteg paradicsom nem élvezhető. Triska Sándor: Zsenge kalaráb. M.: Eperszüret Angliában. Bornemissza Zoltán: A Györy-féle hordozható szeszfűző ké-

szülék. I. Rubus deliciosus Torr. (Pompás málnabokor). Kerria japonica DC. vittata ramosa hort. (A japáni kerriának sávos levelű sokágu alakja.) Lonicera bella Zbl., L. muskaviensis Rehder. (Muskauai lonc.) Calycantus floridus L. (Gyászvirág.) Isaák Mártha Ház és kert. Binder: Egy új önműködő füstfúvó készülék. S.-K. A schönbrunni park és pálmakert. Hoz ezenkívül szakhireket, apró szakközleményeket. A Kert előfizetési ára egész évre 10 korona. megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Előfizetni lehet a Kert kiadóhivatalában, Budapest, VII. Rottenbiller-utca 33.

Közmunka és az utadó természetben való leszolgálása iratás idejében nem eszközölhető. (Kereskedelmi magyar kir. kereskedelmi miniszter 472549/904. I. sz.)

Augusztus 1. Vadászok örömnapja. Mert felszabadul a tilalom alól a fűrj és fogoly. E jámbor madarak nyugalmának vége. Üldözött, zaklatott lesz életük. Eles szaglász vizslák, heves vért vadászok hajszoják őket tábláról táblára. Hej, a hajszában hány veszi életét, midőn találva, pirosra festett tollakkal élettelenül hull vissza a földre. A vadász édes gyönyörűséggel fűzi tászkájára a zsákmányt s a kánikulai hőségben agyonizzadva megy tovább új zsákmányra. Mert őt meg a vadászszenvedélye üzi-hajtja. Az idén azonban — úgy halljuk — kevés zsákmánya lesz a vadászszenvedélynek.

„Zoologiai Lapok” Parthay Géza szerkesztésével megjelenő, a vadászat és állatvilág köréből vett érdekes és tanulságos közleményeket tartalmazó szaklapra vadászaink és az állatvilágot kedvelő közönség figyelmét felhívjuk. Megjelenik minden hó 1-én és 14-én. Előfizetési ára egész évre 8 kor. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest VII. kerület, Rottenbiller-utca 30 szám. I. emelet.

Asszonyok nyári foglalkozása! Minden háziasszony egyik legfontosabb feladatának tekinti, évente legalább is egyszer fehérnemű-szekrényét alaposan kiüríteni, és minden egyes darabot — ha az nem is lett használva — keresztülmosni. Sok vidéken szokásos a már mosott fehérneműt egy napig a fűre teríteni, ahol a napsugarak azt, szorgalmas öntözés közben fehérítik. Nálunk ez a módszer kevésbé szokásos, attól el is tekinthetünk, ha a fehérneműt jó mosószerrel kezeljük, pl. a Sicht-féle „Asszonydícséret” mosókövönnyel beáztatjuk aztán Sicht-féle szinszappannal (Szarvas vagy Kulcsjegygyel) beszappanozva jól kimossuk és alaposan kiöblítjük. Ajánlatos még a fehérneműt mosás után Sicht-féle fehérítő szappannal (védjegye „Hattyu a csillagban”) kifőzni. A siker minden háziasszonyra nézve kielégítő lesz. A „Sicht” név kezkesedik minden e név alatt előforduló mosószernek helyes alkalmazása mellett a tisztaság és kártalanságért, valamint a teljes sikerért.

KÖZGAZDASÁG.

Szorult szemű buza.

Általános ismert baja a buzáknak a szorult szem, melynek oka a hűtés — legalább úgy tudja mindenki. Pedig nem mindenkor így van. Nagyon sok esetben közvetlenül a kalászhányás után azért lesz kényszer éretté a buza, mert száranak legalsó része egy gomba által van megtámadva, amit onnan vehetünk észre, hogy a szár ezen része megfeketedett, ezen gomba — az ophiobatus herpotrichus — myceliumai segítségével a gyökérzetre is átszarmazik s a buza táplálkozását lehetetlenné teszi. Miután pedig e bajjal szemben lehet védekezni, nem kell szorult szem esetén egyszerűen belenyugodni a hűtésbe, hanem alapos vizsgálat által kell meggyőződni, hogy nem-e a szában levő gombáról van-e szó. Ez esetben a tarló rögtön alászántandó és ősszel okvetlenül mély szántás eszközözendő. Már ez az eljárás magában véve is csökkenti vagy teljesen megszünteti a bajt. Franciaország egyes vidékein igen jó sikerrel használják a fentebb ajánlott eljárást mellett a foszfortrágyákat, (szuperfoszfátot) amely — ugylátszik — maró

hatásával beszünteti a gomba fejlődését. Különösen a szuperfoszfát a hűtés ellen is igen jó szolgálatokat tesz, mert siettet a buza beérését 8—10 nappal is, már pedig ennél korábban érő a buza, annál kevésbé van kitéve a hűtésnek.

A réteknek gyomoktól való tisztántartása.

Különösen savanyu természetű nedves, mocsaras réteknek gyomoktól való tisztántartása nem kevés gondot okoz a gazdának, különösen nagy számban fordul elő ilyen helyt, a vidékenkint kigyóbagymának is nevezett *Allium acutangium*, mely virágzás idején a rétet néha egészen rózsaszínűvé is festi. Különösen mészből és foszforsavban szegény talajokon van e növény nagyon elterjedve, s a dunántúli kísérletek határozottan bizonyítják, hogy e növény önmagától kipusztul, ahol elegendő meszet és foszfortrágyát kap a talaj.

A tarack irtása.

A tarack nem tűri a beárnyékolást. Ennek következtében kiirtásának a következő a legegyszerűbb módja. A taraktól rögtön aratás után alászántjuk s amint a szántás zöldülni kezd, keresztül-kasul megboronáljuk. Ezt 10—14 naponként ismételtjük, ha pedig a föld nagyon összetömött, csekélyen járó gruberrel járattjuk meg s még egyszer csekélyen megszántjuk. Vetésre okvetlenül rozst alkalmazunk, olyan módon azonban, hogy annak bokrosodása, fejlődése buja legyen. Ezt elérendő, vetés előtt 1—1½ mázsa szuperfoszfátot hintünk el, tavasszal pedig április elején, és végén 20—20 kilogramm chilisalétromot hintünk rá. Ilyen módon a rozs gyorsan fejlődik, úgy annyira, hogy mire az altalajban maradt gyökér részletek a felszínig kinőnek, nem kapnak világosságot, senyvednek s végre elpusztulnak, viszsamaradó gyökérzetük pedig ekorhad s a talajt gazdagítja.

Anyakönyvi kivonat

Julius hónapról.

Születés.

Hammer Endre és neje Mittelstiller Mária fia Lajos r. k. Pressing Gábor és neje Fringli Hermína leánya Vilma r. k. Steiner Miksa és neje Engel Karolin fia Ernő izraelita Bóday Emilia leánya Erzebet r. k. Molnár János és neje Nagy Róza fia József r. k. Fáter Károly és neje Sebestyén Mária leánya Kornelia r. k. Bujtor József és neje Buzás Mária leánya Róza r. k. Sárdi József és neje Horváth Róza leánya Klára r. k. Bolla József és neje Mór Róza leánya Anna r. k. Francis Anna fia József r. k. Kovács Károly és neje Nagy Erzsébet fia Sándor r. k.

Halálozás.

Farkas Teréz 3 napos r. k. Kutasi Ferencz 24 éves r. k. földmives. Mayer Lajos 18 éves r. k. sütőtanuló. Farkas Péter 8 napos r. k. Horváth Sándor 3 hónapos r. k. Slang József 15 éves r. k. Takács József 5 hónapos r. k. Bóday Erzsébet 12 napos r. k. Cser Margit 5 hónapos r. k. Nyárondi Ferencz 28 éves r. k. lakatos segéd. Mencesli Imre 52 éves r. k. parkszolga.

Házasság.

Nem volt.

A címre ügyeljünk!

 Kerékpár =
alkatrészeket

30%-al olcsóbban lehet nálunk beszerezni mint bárhol

Kerékpárok a világ legelső gyáraiból
gyári áron alul havi
10—12 koronás részletfizetésre.

Varrógépek bel- és külföldi elsőrendű
gyárakból havi 6—8 koronás
részletfizetésre

Tessék arjogyzéket kérni.
Ugynökök magas jutalék mellett felvételnek

MIKLÓS és TÁRSA
varrógép kerékpár és alkatrész nagykereskedők
BUDAPEST, VII., József-körut. 59. sz.

LÖWY B.

könyv- és

papirkereskedésében

AZ ÖSSZES RAKTARON LEVŐ

zene-

művek

➡ FÉL ÁRON ➡

ADATNAK EL.

Henneberg-selyem

csak közvetlenül! — Fekete, fehér és színes, méterje 90 kr.-tól 11 fr. 35 kr.-ig, bluzokra és ruhákra. Bérmentve és már elvámolva házhoz szállítva, Gazdag mintaválaszték postafordultával.

Henneberg selyem-gyár, Zürich.

FOGAK és teljes fogsorok

rágásra alkalmasak a gyökér eltávolítása nélkül is, továbbá eltörött és nem jól illő fogsorok javítását 2 óra alatt mérsékelt árak és részletfizetésre is elvállalja.

Brattan József, fogműves

Tapolcza, főutca volt Hoffmann-féle házban

Szőlőbirtokosok figyelmébe

ajánlom állandóan nagy választéku raktáramat, mindenféle, a szőlőkezeléshez szükséges gépekből u. m. **permetezők, szenkénegezők, porozók, lepkefogó lampák** — továbbá a legnagyobb választék **szőlőprésekben**, azonkívül **állandó raktárt tartok mindennemű gazdasági gépekből.**

Pauk Vilmos

vaskereskedése, TAPOLCZA.

Csöndes József ügyvédnek a **tapolczai határban fekvő szántóföldjei örök áron eladó, esetleg elcserélendők vagy hosszabb időre bérbeadandók. Fölvilágosítást ad a tulajdonos.**

527/1904. végrh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a tapolczai tekintetes kir. járásbírósnak 1902. évi V. 469/10 számú végzése következtében dr. Kovács Vilmos és dr. Berger Sándor ügyvédek által képviselt Ifj. Lessner József tapolczai és Ehrentreu és Fuchs Testvérek budapesti lakosok javára Seidl Antal és neje tapolczai lakosok ellen 108 és 184 korona és járulékaik erejéig 1904. évi április hó 9-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 831 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butorok, ágyneműek forgópisztoly, férfinégyek, lábravalók, lepedők, abroszok férfiruhák, virág-csokortartók, üvegház ablakokkal és porcellán-edények nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a tapolczai tekintetes kir. járásbírósnak 1903. évi V. 469/1., V. 141/1. számú végzése folytán 108, 184 kor. tőkekövetelés ennek 1903. évi szeptember, 1900 évi január hó 1 napjától járó 5% kamata és eddig összesen 108 koronában bíróság már megállapított költségek erejéig Tapolczán, alperes lakásánál leendő eszközlésére 1904. évi augusztus hó 13-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságokat az 1881. évi LX. cz. 107. és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra

kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Tapolczán, 1904. augusztus hó 2-án

Tininszky Antal,
kir. bir. végrehajtó,

539 sz./1904.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a tapolczai tekintetes kir. járásbírósnak 1904. évi V. 229/5. számú végzése következtében dr. Kovács Vilmos ügyvéd által képviselt Marton Gáspár és fia javára Schumacher József volt alsó-hatos-malmi lakos ellen 121 korona 60 fillér s járulékaik erejéig 1904. évi május 31-én fogantatott kielégítési és biztosítási végrehajtás útján lefoglalt és 1050 koronára becsült következő ingóságok u. m. malomg-prészek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a tapolczai tek. kir. járásbírósnak 1904. évi V. 229/1. számú végzése folytán 121 kor. 60 fill. tőkekövetelés, ennek 1883 évi április hó 1 napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 69 kor. 64 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig alsó Hatos malomban alperes lakásán leendő eszközlésére 1904. évi augusztus 16-ik napjának délután 3 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Tapolczán, 1904. évi augusztus hó 2.

Tininszky Antal,
kir. bírósági végrehajtó.

Ikt. 4433.

1904.

HIRDETMEŒY.

A tapolczai kir. járásbírósnak mint telekkönyvi hatóság részéről közhirrre tétetik: miszerint a balaton-szentgyörgy-kezdhely h. é. vasut kezdhely-tapolczai vonala számára az alább megnevezett határokon kisajátított területekről elkészített összeírás, térkép és egyedi kimutatás hitelesítésére a helyszínére a következő határnapok tüzetnek ki, ugymint: Tapolcza, Raposka és Szigliget községekre nézve **1904. augusztus hó 23-án délelőtti 9 óra**: Tapolcza vasuti állomásra Nemes-Vita és Balaton-Ederics községekre nézve **1904. augusztus hó 24-én délelőtti 9 óra** Balaton-Ederics vasuti állomásra.

Az érdekeltek felhivatnak, miszerint netalán észrevételeiket a fennebbi határnapon a bizottság előtt előterjesszék, különben a kisajátítás és a felvett térfogat, úgy a feljegyzett szolgálmat és jogosultságok iránti kifogásaik többé tekintetbe nem jöhetnek.

Együttal felhivatnak mindazok, kik a fentebbi határokon a fentemlitettek számára kisajátított területekért járó és az egyedi kimutatásban kitett kártalanítási összeg mennyiségére nézve ellenvetéseket tenni akarnak, vagy ezen összegre bármi czim alatt igényt tartanak, ezeket **1904. évi október 5-ig** ezen telekkönyvi hatóságnál annál bizonyosabban bejelentsék, minthogy a később jelentkezők észrevételeire és igényeire semmi tekintet nem levén a kisajátítási és kártalanítási összeg annak és azon mennyiségben fog kiadatni, akinek nevére és amely összegre az az egyedi kimutatásban ki van téve, a bekebelezett vagy felölkebelezett tételek pedig ezentul a kisajátított területről hivatalból lefognak töröltetni.

Az összeírás, térkép és egyedi kimutatás a telekhivatalban betekinthező.

Kelt Tapolczán, 1904. július 22.

Dr. Ruff, kir. aljbíró.

A „kávé király”-hoz

Aki nagyon jó zamatu és illatu kávét kedvel, az csakis „KIRÁLY-KÁVÉT” vegyen, mely a egyik legjobb fajok vegyítéséből áll s egy még eddig nem létezett módszer szerint van pörköltve. Hosszas kísérletezés után sikerült ezt elérnünk s így minden kávéismerő ki egyszer megízleli, más kávét nem fog használni.

Ismeretes, hogy a kávé a legérzékenyebb cikk, melyből a finom zamatu s illatu azonnal elillan, valamint minden izt s szagot felvesz, miért is ezen kiváló kávét lemezdobozokba csomagoljuk s szállítjuk bármely postaalomásra bérmentve, utánvéttel a következő árban:

1 kilogrammos doboz	4 korona 80 fillér.
2 „ „ „	9 „ „
4 „ „ „	14 „ 20 „

Ezen különleges pörkölt kávé kivül ajánljuk a következő nyers fajokat szinte bérmentve, utánvéttel bármely postaalomásra,

1 postacsomag 5 kilogr. legfinomabb.	CUBA kor. 13.50
1 „ „ 5 „ „	CEYLON „ 12.-
1 „ „ 5 „ „	JAMAICA „ 11.20

Biró és Társa
A „kávé királyhoz”. Budapest VII. ker. Teréz-körút 2/b.

A „kávé király”-hoz.

A hölgyvilág részére!!

Minden t. hölgy saját maga, minden divat szerint, fáradtság nélkül készítheti ruháját az igazítható női derék-szabászati készülék segítségével anélkül, hogy a szabászati rajtot megtanulta volna.

Ez a készülék minden testalkat részére szabályozható.

Akadémiailag vizsgázott. Számos elismerő-irat.

Utánvét mellett! Egy készülék ára 3 korona. Utánvét mellett! Minden kulturállamban törvényesen védve és szabadalmazva.

Guschelbauer Antal,
Sopron.
Magyarzatot ingyen küldök

19-52
Képviselők minden helységben kerestetnek.

Tüzifa eladás.

I. Bükkfa házhoz szállítva	34 kor.
II. „ „ „	31 „
I. Cserfa „ „	34 „
II. „ „ „	31 „

Az erdőben átvéve a bükkfa 8 koronával, a cserfa 6 koronával olcsóbb.

FRANK BERNÁT
Tapolcza.

A fuvar a fa átvételénél a fuvarosnak fizetendő ki.

SCHOTTOLA ERNŐ

BUDAPEST, VI., Andrassy-ut 2. szám.

A KÜSZÖBÖN LEVŐ PERMETEZÉSI IDÉNYRE AJÁNLOK:

Simplex-, Urania és Vermorel- permetezőt,

„EGYSZERŰSÉG” szénképegezőt — Acetylen molyglámpát,

MOLYFECSKENDŐK

és minden a szőlészet és pincészetekhez szükséges anyagok és eszközök.

Kimerítő árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.

Jorgò János

óras gyári raktár Wien III|4. Rennweg Nr. 75 B

Levelezőlap elegendő, hogy gazdagon illusztrált árjegyzékemet ingyen és bérmentve megkaphassa, és az ő bevásárlás céljából. Az üzleti eljárás szigorúan tisztességes, részletes teljesen kizárva.

Órajavitási műhely.

Mindenemű zsebórába új rugó helyezése 40 kr. Minden vásárolt vagy javított óraért kezességet vállalok. Kivonat a nagy árjegyzékből:

7787. sz. legolcsóbb legjobb strapációra nickeltokban 36 órai járással	2 frt. 30
8039. sz. valódi ezüst páncélláncz 15 gr. 1 frt.	
7858. sz. ezüst remontoir, dupla fedelű	5
7989. sz. Ingaóra utóművel 2 sulyal 130 cm. magas	11 50
7929. sz. Jó ebresztő óra	1 20

Sziveskedjek nevemre és házszámomra 75/B. pontosan figyelni.

Jónak, a jobb az ellensége.

Tényleg a legjobb az eddig használatban levő szappan, szóda, por, stb. anyagoknál vászon és pamut ruhaneműek mosására. a Schicht által újonnan feltalált

mosó kivonat,

„Asszonydicséret”

védjeggyel, a ruha beáztatására.

Előnyök:

1. Az eddig szükséges volt mosási időt a felére csökkenti.
2. Fáradtságot a negyedére.
3. A szóda használatát teljesen fölöslegessé teszi.
4. Minthogy tisztább, tehát fehérebbé is varázsolja a ruhát.
5. Úgy a kezeknek, mint a ruhának teljesen ártalmatlan, amiért az alatt jegyzett cég kezességet vállal.
6. Rendkívül kiadósága folytán olcsóbb, minden más mosószernél.

Néikülözhetetlené válik minden háziasszony és mosónőnél egy egyszeri kísérlet után.

Mindentűt kapható

Schicht György, Aussig.
A legnagyobb gyár a maga nemében, az európai szárazföldön.

Ne vegyen hangszert mig

Reményi Mihály
mű-hangszerész

legjobb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik

Budapestről,
Király-utca 44/l.